

Roe v. Wade

Reb Zecharia Wallerstein

Reb Nota Greenblatt

Shiur# 371 | May 21st 2022

קובץ תשובות הרב אלישיב חלק א סימן מד

ההפגנות על חילול שב"ק ...

ברם, אנא לא ידענא מה ענין מצות תוכחה לכאן, אטו מטרת ההפגנות היא בשביל קיום מצות תוכחה, אתמהה, הלוא הדבר פשוט כביעתא בכותחא, אילו כל אחד היה פוטר את עצמו בקיום מצות תוכחה, כי אז החנויות, התחבורה וכל בתי וכו' היו פועלים בשבת כמעשיהם בחול, ולא היה נשאר מהשבת ח"ו שריד ופליט, המטרה של ההפגנות היא לעצור את מגיפת התפשטות הריסת השבת, וזה מה שנשאר בידי יראי ד' החרדים על דברו למחות ולהפגין בעד קדושת השבת.

ומ"ש כת"ר שע"י ההפגנות אנו גורמים חילול שבת. עי' שו"ת מהרי"ל דיסקין ז"ל בקו"א סי' קמ"ה, שאין לחוש לזה, ואכמ"ל, והי"ת יתן בלב טועים בינה להפסיק לקעקע את חומת השבת.

בכבוד רב ובברכת התורה יוסף שלו' אלישיב

תלמוד בבלי מסכת שבת דף קטז עמוד א

רב לא אזיל לבי אבידן, וכל שכן לבי נצרפי. שמואל, לבי נצרפי - לא אזיל, לבי אבידן - אזיל. אמרו ליה לרבא: מאי טעמא לא אתית לבי אבידן? אמר להו: דיקלא פלניא איכא באורחא, וקשי לי. - ניעקריה! - דוכתיה קשי לי.

רש"י מסכת שבת דף קטז עמוד א

דבי אבידן - ספרים שכתבו להם הגלחים להתווכח עם ישראל, ומקום שמתווכחים שם קרי ליה בי אבידן.

תוספות מסכת עבודה זרה דף יז עמוד א

הרחק מעליה דרכך זו מינות - והא דאמרי' בפרק כל כתבי (שבת דף קטז.) דכמה אמוראי הוו אזלי לבי אבידן זהו להתווכח עמם ולא היה מקום מינות ממש אלא מקום ויכוח ומתקבצים שם חכמי עובדי כוכבים ונושאי

ונותנים בדינים ומאן דלא הוה אזיל היינו מיראה שלא יהרגום וכן משמע דאמר רב נחמן אנא מינייהו ומסתפינא מינייהו ודלא כפ"ה שפירש בסמוך שהוא מקום עבודת כוכבים.

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף לח עמוד ב

תנן התם, רבי אליעזר אומר: הוי שקוד ללמוד תורה, ודע מה שתשיב לאפיקורוס. אמר רבי יוחנן: לא שנו אלא אפיקורוס נכרי, אבל אפיקורוס ישראל - כל שכן דפקר טפי.

רש"י מסכת סנהדרין דף לח עמוד ב

כל שכן דפקר טפי - שהרי הכיר וכפר ומתוך כך מדקדק ולא תוכל להשיבו דבר המקובל לו.

”כמו כן לצאת לריב עם החפשים שבדור, וכמו שעשו איזה חרדים בעיתונים שלהם לא הסכים כלל, באמרו כי זהו בכלל מה שאמרו חכמינו, ענה כסיל כאולתו, הני-מילי באפיקורוס נכרי, אבל באפיקורוס ישראל כל-שכן דפקר טפי^כ. ואמר, כי לא חששו חכמים שלא להביאו לידי חטא אלא חששו לטובת בני בריתנו, כי לפעמים בויכוחו ישפוך מררתו עוד יותר ויותר, בלעג הרבה, והדברים יכנסו בלב השומע התמים... וכמו שאנו רואים באמת בזמננו, שכל מגמת החפשים היא שנצא לריב עמהם, ואז ישפכו עלינו במבול של ליצנות, כיד הלשון השנונה שלהם, ויבוזו כל קודש, ודכריהם באים כשמן בעצמות כל בני הנוער”. כלומר מחשש השפעה רעה של אלו שאינם מקפידים בקיום תורה ומצוות יש להימנע מהתוכח עמם.

אלא שדברים אלה נאמרו, כשעדיין לא פעפע רעל הכפירה לתוככי מחנה דידן, אבל בזמן שדעות אפיקורסיות מופצות בקול גדול, ההולך מסוף העולם ועד סופו, ולית אתר דפנוי מיניה, אזי נצרך קול שכנגד אותם קולות, כדי שבתוככי מחנה שומרי התורה לא יחלחל הארס. מה גם שעל ידי שדואגים לענות לאלו העומדים כנגד מקיימי התורה, מתקיימים דברי חז"ל "דאידי דטריד למיפלט [הדובר הדתין] לא בלע"כ. ואולי ישתכנעו אחינו התועים ויעלו על מסלול אבות. מטעמים אלה הקימו גדולי ישראל בגליציא את בטאון "קול מחזיקי הדת" והם עמדו מאחרי הקמת הבטאונים הדתיים, שיצאו לאור בחסות "אגודת-ישראל" בפולין ובארץ-הקודש.

Riddles of the Week

תלמוד בבלי מסכת קידושין דף יז עמוד ב

אמר רבא: דבר תורה עובד כוכבים יורש את אביו, שנאמר: וחשב עם קונוהו - ולא עם יורשי קונוהו, מכלל דאית ליה יורשים.

פרי מגדים יורה דעה משבצות זהב סימן סב ס"ק א

עוד נסתפקתי באבר מן החי שנתבטל ברוב שחוטות לדין מן התורה שריא ומדרבנן משום בריה אסור ואי נחתך האבר או בשר מהחי אף מדרבנן בטל הוא מהו ליתן לב"נ מי נימא ליכא מידי כו' או נימא לישראל נפיק ביטול האיסורין מאחרי רבים האמור בסנהדרין כמו שאבאר בשער התערובת אי"ה משא"כ לב"נ ולא שייך מי איכא מידי דגוף הדבר לתרווייהו נאסר ולכאורה מפסחים דפריך והרי אבר מן החי כו' ומאי קושיא דלמא בחצי שיעור או שנתבטל אלא דז"א דממ"נ אי קיי"ל סתם אכילה בכל שהוא ונפשוט הספק הא' ז"א אי סתם אכילה בכ"ש א"כ ישראל גופא מיתסר בהנאה בכ"ש ואי אכילה בכזית והלכתא לחצי שיעור דאסור באכילה ולא בהנאה ולעולם לא יאכל בכזית הנאה נמי א"כ פשיטא דאין ב"נ מזהר כמ"ש וספק הב' יש לפשוט אלא ממשא ומתן אין לפשוט כידוע ועיין חולין הא דאמר חותך כזית ונותן לו דווקא כזית ג"כ יש לדחות ובס' ראש יוסף אבאר.

תלמוד בבלי מסכת חולין דף יא עמוד ב

רב מרי אמר: אתיא ממכה אביו ואמו, דאמר רחמנא: קטליה, וליחוש דלמא לאו אביו הוא! אלא לאו משום דאמרין זיל בתר רובא, ורוב בעילות אחר הבעל. ממאי? דלמא כגון שהיו אביו ואמו חבושים בבית האסורין! אפילו הכי אין אפוטרופוס לעריות.

Selected audio from our listeners

Answers to the Questions

Answers to the questions 1 *click here*

Answers to the questions 2 *click here*

Answers to the questions 3 *click here*

Answers to the questions 4 *click here*

Answers to the questions 5 *click here*

Answers to the questions 6 *click here*

Answers to the questions 7 *click here*

Answers to the questions 8 *click here*

Answers to the questions 9 *click here*

Answers to the questions 10 *click here*

Comments on the Shiur

Comments on the Shiur 1 *click here*

Comments on the Shiur 2 *click here*

Comments on the Shiur 3 *click here*

Comments on the Shiur 4 *click here*

Comments on the Shiur 5 *click here*

Comments on the Shiur 6 *click here*

Comments on the Shiur 7 *click here*

Comments on the Shiur 8 *click here*

Comments on the Shiur 9 *click here*

Shiur Suggestion

Shiur Suggestion 1 *click here*

Shiur Suggestion 2 *click here*

Shiur Suggestion 3 *click here*

Selected emails from our listeners

Comments on the Show

Thank you for a phenomenal podcast. I love your format the way you generally interview people a few people pro, a few people against and the excellent divrei Torah on the parsha.

Please, can you consider doing an episode on what is considered appropriate hishtadlus, relative to bitachun & emuna.

Keep up your great work! May you have lots of Hatslucha, Yiddesh nachos from these podcasts, your entire family and all your endeavors forever!

Joseph Rosenberg

I wanted to give context to your interview with Mara Nathan. When I was in law school we studied Roe v Wade in our constitutional law class toward the beginning of the semester. We were discussing different opinions on the matter based on how far along the pregnancy is etc. Before the conversation got very far, an (unfortunately Jewish) young woman raised her hand with an urgent looking question. The professor called on her and she started speaking very passionately. She said ‘What, what, wa wa what did this woman do to deserve this, this thing inside her stomach.’

At that moment I realized that I should no longer debate liberals. They are not all being driven by rational arguments. This young woman was not discussing logic, she had a shita that was near and dear to her. She couldn’t bring herself to even say fetus, it was merely a thing inside her stomach. Like a kidney stone that needed to be removed. Maybe she had an incident and feels guilty about it, I don’t know. What I realized is that debating her on the topic until you’re blue in the face won’t convince her otherwise, as this is her life’s passion and it isn’t necessarily yours. She will devote more time, effort, and energy to support her side and won’t be receptive to anything you say.

The interview with Mara Nathan went exactly that way. She is obviously very passionate about women’s rights. You pointed out that she’s using autonomy as a flawed argument. I think autonomy isn’t her logical argument, it is her passion, and so no logical argument will convince her otherwise.

Hi Reb Dovid,

I think you need to do a show this week on Ger and the war that is going on. Try to get some Gerrer chassidim on to defend the indefensible, such as Shloime Werdiger. And why hasn't the Rebbe told his chassidim to stand down? Maybe there is another side to the story that I am not seeing.

Thanks,

Shloimy Steinman

Answers to the Questions

Hi Reb Dovid

This weeks riddle

The Pri Yitzchak (2:60) asks the question

See Shaarie Chaim in kiddushin answers that we say no rov by goyim where the iker din is vadai like the milah of bnei ketura se when we are mesupak if someone is bnei ketura we are machriya according to halacha that rov that they are not bnei ketura so here we say there is no rov by goyim and we cant be machayim him in mitzvos through rov. However, something that the iker din is rov like if this person is his father, where we can't be mevarer if it is his father bemitziyus and its only according to rov that we can see him as the father then certainly here we say rov by goyim. And once the torah says the din of rov by yisroel then it isn't anymore a sofeik rather its a vadai.

Rav shteinman in kiddushin says that the gemara in sanhedrin that a goy is ossur to have relations with his father wife (even though there is no rov by goyim) is bc we go lechumra and are choshesh maybe its his father. So here he says so too here by yerusha its not that a goy gets the yerusha stam rather its that no one else can take it from him bc we are choshesh maybe its his father.

See also shev shemaitza (2:15) and minchas chinuch (3:2:12) and nodeh beyehudah (even haezer 42).

Shloimy Berlin

קושיא זו של הפרי יצחק מיוסד על הנחה שגם רובא דליתא קמן ליכא אצל בני נח, וכן הוא שיטת הנוב"י.

יש מהלך בשם הגר"ח שמולביץ היכא שהתורה מכריע שיש רוב אומרים רוב גם אצל בני נח, והכא שגילתה תורה וחשב עם קונוהו מתבאר שיש בזה הכרעת רוב, ולפי המבואר בגמ' חולין שגם אם אביו ואמו חבושין בבית האסורים לולי רוב הרי אין אפוטרופוס לעריות, ואלא שעדיין צ"ע א"כ מדוע לא נקט הגמ' מקור לרוב מהכא. ויש איזה מהלך בחי' מהר"ם שי"ק עיי"ש. ולכאורה הביאור הפשוט הוא היכא שהגוי כבר מוחזק בנכסי אביו.

Hi,

A number of acharonim give answers to this question, but the two I find most plausible are:

- 1) That we only don't follow a rov by a non-Jew when it comes to a ruba d'isa kaman, but would when it comes to a ruba d'leisa kaman. The parentage of any particular person is a ruba d'leisa kaman and thus a non-Jew may inherit his parent.
- 2) That we never follow a rov by a non-Jew, but in the case of inheriting property we don't need someone to have a majority: all they need is a better claim to the estate than anyone else. So even without relying on a majority chance that this person's father is their father, we can at the very least assume that it's more likely that it's their father than anyone else's.

Best,

David Birnbaum